

Justis- og beredskapsdepartementet

v/Tor Saglie

konstituert departementsråd

Deres ref. 201205477-/PHV

ref. IHK

dato 06.09.2012

Høring – NOU 2012:14 Rapport fra 22. juli kommisjonen

Vi viser til høringsbrev 17. august 2012 vedrørende NOU 2012:14 - Rapport fra 22. juli kommisjonen. Tekna mener NOU 2012:14 gir en god beskrivelse av utfordringer offentlig sektor må løse for å kunne ivareta sentrale beredskapsfunksjoner for samfunnet.

IKT i offentlig sektor

Rapporten understreker (kap. 19.5 – Se og utnytt potensialet i IKT-systemer) at gode IKT-løsninger er en forutsetning både for å kunne sikre god samhandling og kunnskapsbasert ledelse. Rapporten er tydelig på at samhandling og ledelse i stor grad sviktet 22. juli, nettopp på grunn av store svakheter i IKT-systemene og i bruken av dem.

I riktig bruk er IKT et vesentlig virkemiddel både som infrastruktur og løsning for å omsette informasjon direkte til og mellom mennesker. Det gir muligheter til å adressere spørsmål og utfordringer direkte til ansvarlig faginstans og løse eventuelle problemer på lavest mulig nivå. Tekna mener kunnskapsorganisasjoner burde bemannes av dyktige mennesker som kan og får lov til å håndtere oppdragene på sitt nivå. Gode IKT-løsninger og -kompetanse muliggjør nettopp dette. Parallelt er det nødvendig å gi mandater med handlingsrom, gi ansvar og skape trygghet for utøvelse kompetanse og myndighet på alle nivåer i organisasjonene.

Svakheterne relatert til IKT-systemene, som rapporten beskriver, er dessverre vanlige også utover de institusjonene og organisasjonene rapporten omhandler. Disse svakheterne har vært synlig i mange år. IKT-satsingen i offentlig sektor bærer preg av å være et lappeteppe av inkompatible systemer, dårlig utnyttelse av mulighetene i eksisterende systemer og svak planlegging i anskaffelsene av systemene.

Det å ha en ansvarlig bruk av IKT setter krav til ledelse og styring hos myndigheter og organisasjoner, så vel som ansvarlige enkeltpersoner. For Tekna er dette et vesentlig område, fordi vi som samfunnsaktør er opptatt av IKT som en av de viktige premissgiverne for samfunnsutviklingen.

Tekna mener offentlig sektor i større grad må bli bedre etterspørrere av IKT-kompetanse og bli dyktigere til å kjøpe inn IKT-tjenester. Tekna ser derfor positivt på at styrking av forvaltningens grunnleggende holdning til IKT-utnyttelse er understreket i rapporten som et av de viktigste tiltakene på nasjonalt nivå.

Gjennomføring av prosjekter i offentlig sektor

Kapittel 19.3 (Evnen til å gjennomføre det man har bestemt seg for, og bruke planene man har utviklet), viser med tydelighet offentlig sektors utfordringer knyttet til gjennomføring av store prosjekter. Rapporten diskuterer nødvendigheten av politisk styring og demokratisk kontroll, men at det selv innenfor rammene av disse nødvendige, tidkrevende kravene, ikke er noen grunn til å akseptere svak prosjektledelse eller mangelfull oppfølging. Det er gjennomført mange analyser som peker på problemer i offentlig sektor, men disse følges opp i for liten grad. Rapporten viser til at selv ukontroversielle tiltak, enten ikke blir iverksatt eller stanser opp før de er fullført.

Tekna mener det er et betydelig behov for heving av kompetanse knyttet til gjennomføring av prosjekter. Nødnett er i flere sammenhenger trukket fram som et eksempel på et kritisk prosjekt som ikke fungerer tilfredsstillende. De momenter som rapporten peker på er gode illustrasjoner på mangler ved anskaffelse og bruk. Slike mangler har mange uheldige konsekvenser, viktigst at systemene ikke fungerer, men også at de kommer unødvendig sent i drift og blir svært dyre, bla. fordi tidsforløpet ofte fordrer oppdateringer for å henge med i den øvrige teknologiske utviklingen.

Rapporten viser også at det er manglende kommunikasjon mellom ulike forvaltningsnivåer innenfor og mellom stat og kommune, noe som hindrer iverksetting av viktige sikkerhetstiltak. Dette er noe som er gjenkjennelig fra også andre områder som samferdsel. Vår vurdering er at offentlig sektor må gi mer myndighet til de som har kompetanse, stole mer på kunnskapen blant ansatte og være tydeligere i styring og ledelse.

Tekna er opptatt av at offentlig sektor sikrer seg, beholder og utvikler kompetanse som kan håndtere alt fra planprosesser til gjennomføring av tiltak, også i kriser og katastrofer. Tekna har lenge vært bekymret for tilgangen på nødvendig kompetanse i offentlig sektor. Vi har registrert at statlige og kommunale virksomheter sliter med å få tak i høyere utdannede med realfag og teknologi, på grunn av manglende attraktivitet sammenlignet med privat sektor.

Rapporten fra 22. juli-kommisjonen gir oss god innsikt i hva som bør gjøres. Vår vurdering er at det mulig å gjennomføre løsningene som kommisjonen foreslår. Det finnes mye kunnskap om risikoanalyse og – håndtering. Teknologien som etterspørres, finnes. Offentlig sektor må etterspørre kunnskap og teknologi, og bli bedre til å utnytte potensialet som ny teknologi og mer kompetente medarbeidere utgjør. Det vil kreve endringer i styring og ledelse. Vår vurdering er at dette vil gi en mer handlekraftig offentlig sektor som samtidig kan bli mer attraktiv for ansatte.

Tekna vil for øvrig følge opp NOU 2012:14 også i andre sammenhenger.

Med vennlig hilsen

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

Ivar H. Kristensen
Generalsekretær